

Teza: Koszty postępowania dyscyplinarnego

W świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego w dacie popełniania przewinienia dyscyplinarnego, za jakie radca prawny został ukarany, nieuzyskanie wymaganej ilości 30 punktów szkoleniowych w okresie szkoleniowym trwającym od 01 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2012 r. nie było przewinieniem dyscyplinarnym. Tym samym obciążanie radcy prawnego - pomimo tego, że został ukarany karą dyscyplinarną (od której się nie odwołał) – również kosztami postępowania dyscyplinarnego nie byłoby słuszne.

Sygn. akt WO-103/15

POSTANOWIENIE

z dnia 30 marca 2016 roku

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w

Warszawie w składzie następującym:

Przewodniczący: SWSD Jarosław Sobutka

Sędziowie: SWSD Teresa Famulska

SWSD Dariusz Drozdowski /sprawozdawca/

Protokolant: Kamila Kamińska

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego r.pr. K. M. po

rozpoznaniu w dniu 30 marca 2016 r. na rozprawie sprawy radcy prawnego J.

S.

na skutek zażalenia ukaranego radcy prawnego J. S. na orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku z 09 września 2015 r., sygn. akt D-14/15, o zasądzeniu od ukaranego na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych w G. kwoty 1.195,60 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania

orzeka:

1.

zmienia zaskarżone orzeczenie, w ten sposób, że nie obciąża ukaranego radcy prawnego J. S. kosztami postępowania dyscyplinarnego przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku prowadzonego w sprawie o sygn. akt D-3/14, i tymi kosztami obciąża Okręgową Izbę Radców Prawnych w Gdańsku,

2.

kosztami postępowania zażaleniowego przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym w kwocie 824 zł (słownie: osiemset dwadzieścia cztery zł) obciąża Krajową Izbę Radców Prawnych.

Uzasadnienie

Orzeczeniem z 24 lutego 2014 r., sygn. akt D 3/14, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w

Gdańsku uznał obwinionego radcę prawnego J. S. za winnego przewinienia dyscyplinarnego tj. braku wypełnienia obowiązku uzyskania wymaganych 30 punktów w okresie szkoleniowym od 01. 01. 2009 r. do 30. 06. 2012 r., co stanowi przewinienie z art. 64 ust. 1 pkt 1 i art. 70⁶ ustawy o radcach prawnych i za to w punkcie I orzeczenia wymierzył obwinionemu radcy prawnemu karę dyscyplinarną upomnienia. W punkcie II orzeczenia okręgowy sąd dyscyplinarny zasądził od obwinionego na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku kwotę 1.195,60 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

To orzeczenie w części zasądzającej zwrot kosztów postępowania zaskarżył zażaleniem ukarany radca prawny. Ukarany zarzucił, że zasądzone koszty są bezpodstawne i nie odzwierciedlają rzeczywistych wydatków poniesionych w związku z tym postępowaniem.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych postanowieniem z 31 października 2014 r., sygn. akt WO-113/14, uchylił zaskarżone rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów postępowania. W uzasadnieniu swojego postanowienia Wyższy Sąd Dyscyplinarny wyjaśnił, że niemożliwe było przeprowadzenie kontroli poprawności rozstrzygnięcia sądu dyscyplinarnego pierwszej instancji, ponieważ ten sąd nie określił poszczególnych wydatków składających się na zasądzoną sumę kosztów. Wyższy Sąd Dyscyplinarny wskazał, że przy ponownym rozpoznaniu sprawy okręgowy sąd dyscyplinarny powinien dokonać szczegółowego ustalenia wydatków i zamieścić rozliczenie w aktach sprawy.

Rozpoznając sprawę ponownie Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku w dniu 09 września 2015 r. przeprowadził rozprawę. Z protokołu tej rozprawy wynika, że po wywołaniu sprawy, na którą nie stawił się ukarany radca prawny, przewodniczący składu przedstawił uchylające postanowienie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego. Po tym rozprawa została zamknięta i wydane zostało orzeczenie, którym po rozpoznaniu w dniu 09.09.2015 r. zażalenia J. S. z dnia 23.06.2014 r. zasądzono od obwinionego na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku kwotę 1.195,60 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania. W uzasadnieniu tego orzeczenia wskazane zostało, że na kwotę 1.195,60 zł składają się:

- a) opłaty pocztowe w kwocie 45,60 zł (osiem przesyłek poleconych po 5,70 zł każda w okresie od listopada 2013 r. do stycznia 2014 r.,
- b) opłaty ryczałtowe w kwocie 1.150,00 zł z tytułu prowadzenia sprawy przez skład orzekający zgodnie z uchwałą nr 2507/2013 Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku z dnia 04 czerwca 2013 r. - § 1 pkt 13 i 14 tj. 450,00 zł wynagrodzenia ryczałtowego za sprawę dla przewodniczącego składu orzekającego - sprawozdawcy oraz 2 x po 350,00 zł wynagrodzenia ryczałtowego za sprawę dla członków składu orzekającego.

Na to orzeczenie odwołanie wniósł ukarany radca prawny. Radca prawny wniósł o uchylenie orzeczenia i umorzenie postępowania. Ukarany radca prawny podniósł, że ustawa o radcach prawnych nie przyznaje członkom sądów dyscyplinarnych prawa do wynagrodzenia za wykonywanie obowiązków związanych z tą funkcją, czyli nie przysługują im z tego tytułu wynagrodzenie, ani gratyfikacje. W ocenie ukaranego radcy prawnego okręgowa rada izby radców nie jest uprawniona do określania wynagrodzeń członków sądów dyscyplinarnych. Przez to - jego zdaniem - uchwała nr 2507/2013 Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku z dnia 04 czerwca 2013 r. określająca wynagrodzenie dla członków sądu dyscyplinarnego jest nieważna. Tym samym bezzasadnie w zaskarżonym orzeczeniu uznano, że kwota 1.150,00 zł wynagrodzenia członków sądu dyscyplinarnego stanowi część kosztów postępowania w sprawie. Ukarany radca prawny uznał, że ewentualnie za koszty postępowania można by uznać wydatki pocztowe w wysokości 45,60 zł. Jednakże zdaniem ukaranego radcy prawnego nie powinien on być obciążany nawet i tymi kosztami, ponieważ w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego nieuzyskanie przez radcę prawnego wymaganej ilości punktów w cyklu szkoleniowym nie stanowi przewinienia dyscyplinarnego.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych zważył, co następuje:

W sprawie ma zastosowanie przepis art. 70⁶ ustawy o radcach prawnych, zwanej dalej ustawą, w brzmieniu obowiązującym w dniu 24 lutego 2014 r., gdyż wtedy właśnie zapadło orzeczenie sądu dyscyplinarnego I instancji

uznające radcę prawnego za winnego zarzucanego mu przewinienia dyscyplinarnego. Z przepisu art. 70⁶ ust. 1 ustawy wynikało, że koszty postępowania dyscyplinarnego stanowią wszelkie wydatki poniesione w związku z tym postępowaniem. Natomiast z przepisu art. 70⁶ ust. 2 tej ustawy wynikało, że w razie ukarania koszty postępowania ponosi obwiniony. Przy takiej regulacji ustawowej nie ma uzasadnionych podstaw do twierdzenia, że wydatkiem poniesionym w związku z postępowaniem dyscyplinarnym nie są również tzw. ryczałty wypłacone przez właściwą izbę radców prawnych członkom okręgowego sądu dyscyplinarnego za czynności wykonane w postępowaniu dyscyplinarnym. Wątpliwości nie powinno budzić też, że przedmiotowymi wydatkami są również wydatki na obowiązkowe doręczenia pocztowe dokonywane w toku postępowania.

Orzeczeniem z dnia 24 lutego 2014 r., sygn. akt D 3/14, Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku obwiniony radca prawny został prawomocnie ukarany karą upomnienia za przewinienie dyscyplinarne. Tym samym co do zasady powinien był ponieść koszty tego postępowania dyscyplinarnego, w którym został ukarany.

Aby można było mówić o obciążeniu ukaranego radcy prawnego kosztami postępowania należy ustalić wszelkie wydatki poniesione w związku z tym postępowaniem. Ustawodawca nie dał katalogu tych wydatków, tak jak to uczynił np. w przepisie art. 618 k.p.k.

Z uzasadnienia zaskarżonego rozstrzygnięcia wynika, że okręgowy sąd dyscyplinarny za wydatki poniesione w związku z postępowaniem, w którym radca prawny został ukarany, uznał w zasadzie dwie kategorie wydatków:

- 1) poniesione wydatki na przesyłki pocztowe w kwocie 45,60 zł oraz
- 2) wynagrodzenie dla sędziów - członków składu orzekającego w łącznej kwocie 1.150,00 zł.

Jednakże powyższe kwoty wynikają jedynie z uzasadnienia zaskarżonego rozstrzygnięcia. Wbrew wyraźnemu zaleceniu zawartemu w uzasadnieniu postanowienia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego z dnia 31 października 2014 r., sygn. akt WO-113/14, aby przy ponownym rozpoznaniu sprawy okręgowy sąd dyscyplinarny dokonał szczegółowego ustalenia wydatków i zamieścił rozliczenie w aktach, okręgowy sąd dyscyplinarny tego nie uczynił. Brak jest w aktach dokumentu zawierającego rozliczenie wydatków. Nadto z akt sprawy nie wynika, aby okręgowy sąd dyscyplinarny przed wydaniem zaskarżonego rozstrzygnięcia w ogóle dokonywał jakiegokolwiek ustalenia wydatków. W szczególności należy zwrócić uwagę na treść protokołu rozprawy przeprowadzonej w dniu 09 września 2015 r., z którego nie wynika, aby w ogóle na tej rozprawie była poruszana kwestia ustalenia wydatków poniesionych w sprawie. Przy braku takich ustaleń faktycznych poczynionych przez sąd dyscyplinarny I instancji nie sposób jest uznać, że zaskarżone postanowienie (błędnie nazwane orzeczeniem) ma oparcie w faktach i przepisach prawa. Tym samym zabrakło podstaw do obciążenia ukaranego radcy prawnego kosztami poniesionymi w postępowaniu dyscyplinarnym, które zakończyło się jego ukaraniem karą upomnienia.

Niezależnie od argumentacji przedstawionej powyżej, podejmując niniejsze postanowienie należało również uwzględnić, że rzeczywiście w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego w dacie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, za jakie radca prawny został ukarany, nieuzyskanie przez radcę prawnego wymaganej ilości 30 punktów szkoleniowych w okresie szkoleniowym od trwającym od 01 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2012 r. nie było przewinieniem dyscyplinarnym. Tym samym, zdaniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, obciążanie radcy prawnego - pomimo tego, że został ukarany karą dyscyplinarną - również kosztami postępowania dyscyplinarnego nie byłoby słuszne.

Wobec uwzględnienia w całości odwołania ukaranego radcy prawnego, na zasadzie przepisu art. 70⁶ ust. 2 ustawy o radcach prawnych, kosztami postępowania przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym w kwocie 824 zł należało obciążyć Krajową Izbę Radców Prawnych.